

F3. SOK-2011: Økonomisk vekst

Solow: grunnmodell del 2

Antakelser

- 1. Alle bedrifter produserer et homogent gode
- 2. Fullkommen konkurranse
- 3. Produksjonen (Y) skjer ved bruk av to produksjonsfaktorer: kapital (K) og arbeid (L)
- 4. Produksjonen er karakterisert av konstant skala-utbytte og avtakende marginalproduktivitet
- 5. Alle i befolkningen (P) er i arbeid: Arbeidskraften (L) = P
- 6. Befolkningen vokser med en konstant, og eksogent gitt rate (n): $L(t) = L_0 e^{n \cdot t}$
- 7. Spareraten (netto) er eksogent gitt, lik for alle, og kan beskrives som en andel av total inntekt: $0 \le s \le 1$
- 8. Det er ingen handel med utlandet: Eksport (X) = Import (M) = 0

Produksjon og kapital per arbeider

Produksjon og kapital per arbeider $v = \frac{V}{L}$

$$y = \frac{Y}{L}, \qquad k = \frac{K}{L}$$

Generell produksjonsfunksjon: Y = F(K, L)

$$y = \frac{F(K, L)}{L} = f(k)$$

Cobb-Douglas produksjonsfunksjon: $Y = K^{\alpha} \cdot L^{1-\alpha}$, $0 < \alpha < 1$

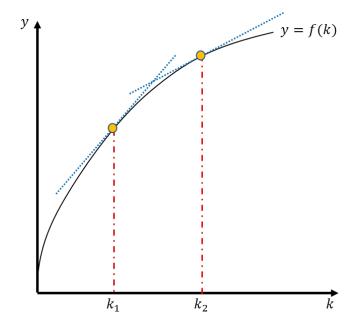
$$y = \frac{K^{\alpha} \cdot L^{1-\alpha}}{L} = \left(\frac{K}{L}\right)^{\alpha} = k^{\alpha}$$

Produksjon per arbeider

Positiv og avtakende marginalproduktivitet til kapital-intensiteten

Produksjon per arbeider

Positiv og avtakende marginalproduktivitet til kapital-intensiteten

Produksjon per arbeider

Generell

$$y = f(k)$$

Spesifikk

$$y = k^{\alpha}$$

Hva skjer med produksjon per arbeider dersom kapital-intensiteten øker?

$$\frac{\partial y}{\partial k} = \frac{\partial f(k)}{\partial k} > 0$$

$$\frac{\partial y}{\partial k} = \frac{\partial f(k)}{\partial k} > 0 \qquad \qquad \frac{\partial y}{\partial k} = \alpha \cdot k^{\alpha - 1} > 0$$

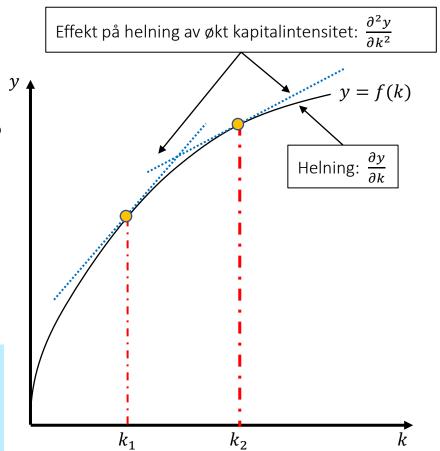
$$\frac{\partial^2 y}{\partial k^2} = \frac{\partial f^2(k)}{\partial k^2} < 0$$

$$\frac{\partial^2 y}{\partial k^2} = \frac{\partial f^2(k)}{\partial k^2} < 0 \qquad \frac{\partial^2 y}{\partial k^2} = (\alpha - 1) \cdot \alpha \cdot k^{\alpha - 2} < 0$$

Tolkning:

Om kapitalintensiteten øker, vil produksjon per innbygger øke (positiv grenseproduktivitet).

Jo høyere kapitalintensiteten er, desto mindre effekt vil en økning i kapitalintensiteten ha på produksjon per arbeider.

Konklusjoner så langt

- Gitt antakelsene i Solow-modellen:
 - Nivået på produksjon per arbeider = materiell velferd
 - Nivået på produksjon per arbeider avhenger mengde kapital per arbeider (kapitalintensiteten): y = f(k)
 - Utviklingen i kapitalstokken (total mengde kapital) avhenger netto-sparing i økonomien: $s \cdot Y(t) = \frac{\partial K(t)}{\partial t}$

Vekst i produksjon per arbeidere

Y = Total produksjon

K = Kapitalstokk

L = Arbeidsstyrke

 $y = \frac{Y}{L} =$ Produksjon per arbeider

 $k = \frac{K}{L}$ = Kapital per arbeider

Vekst i produksjon per arbeidere

Y = Total produksjon

K = Kapitalstokk

L = Arbeidsstyrke

 $y = \frac{Y}{L} =$ Produksjon per arbeider

 $k = \frac{K}{L}$ = Kapital per arbeider

Vekst i produksjon per arbeidere

Y = Total produksjon

K = Kapitalstokk

L = Arbeidsstyrke

 $y = \frac{Y}{L} =$ Produksjon per arbeider

 $k = \frac{K}{L}$ = Kapital per arbeider

Vekst i produksjon per arbeidere

Cobb-Douglas produksjonsfunksjon

$$y(t) = k(t)^{\alpha}$$

Produksjon per arbeider avhenger kapital per arbeider (kapitalintensiteten).

→ Veksten i produksjon per arbeider vil avhenge veksten i kapitalintensiteten.

$$g_y = \frac{\frac{\partial y(t)}{\partial t}}{y(t)} = \alpha \cdot \frac{\frac{\partial k(t)}{\partial t}}{k(t)} = \alpha \cdot g_k$$

I denne enkle modellen drivs veksten i produksjon per arbeider **KUN** av **veksten i kapitalintensiteten** (vekstraten avhenger hvor viktig kapitalen er i produksjonen, α)

For å finne ut hva som driver veksten i produksjon per arbeider, må vi finne ut hva som driver veksten i kapitalintensiteten

Konklusjoner så langt

Nivået på BNP per arbeider avhenger nivået på kapital per innbygger (kapitalintensiteten)

<u>Veksten</u> i BNP per arbeider avhenger <u>veksten</u> i kapitalintensiteten

Så lenge kapitalintensiteten vokser, vil BNP per arbeider vokse

Viktig spørsmål:

Hva bestemmer veksten og vekstraten i kapitalintensiteten?

Vekst i kapital per arbeider

$$\frac{\partial k(t)}{\partial t} = ?$$

Vekst i kapital per arbeider

$$\frac{\partial k(t)}{\partial t} = ?$$

Vekst i kapital per arbeider

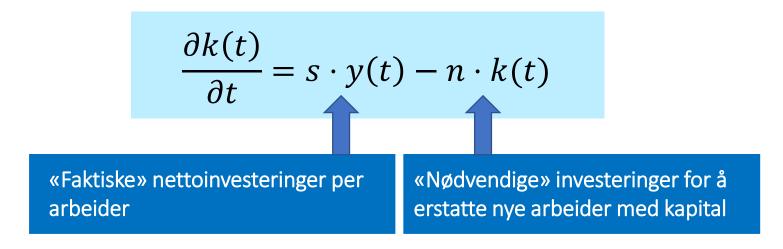
$$\frac{\partial k(t)}{\partial t} = ?$$

Vekst i kapital per arbeider

$$\frac{\partial k(t)}{\partial t} = ?$$

Kapital per arbeider (kapitalintensitet)

Hvordan utvikles kapitalintensiteten over tid?

Dersom de faktiske investeringene er **større** enn de nødvendige (nettoinvesteringene er større enn hva som trengs for å erstatte nye arbeidere), vil kapitalintensiteten øke \rightarrow produksjon per innbygger øker

Dersom de faktiske investeringene er **mindre** enn de nødvendige (nettoinvesteringene er ikke store nok for å dekke behovet blant arbeidere), vil kapitalintensiteten minke \rightarrow produksjon per innbygger minker

Konklusjoner så langt

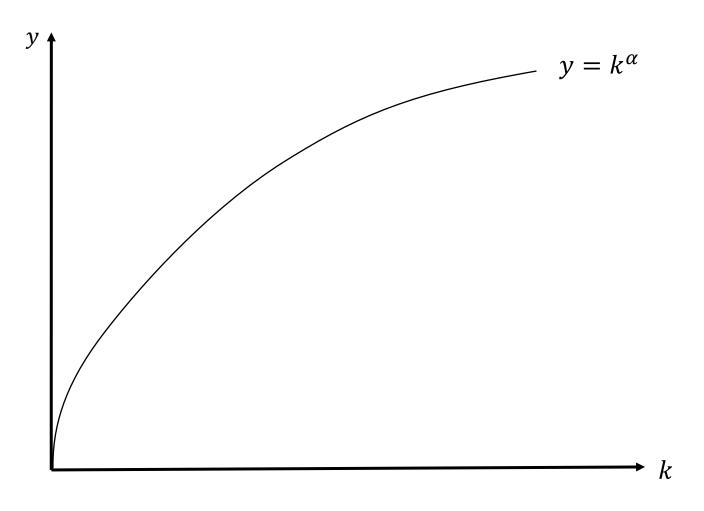
Nivået på BNP per arbeider avhenger nivået på kapital per innbygger (kapitalintensiteten)

<u>Veksten</u> i BNP per arbeider avhenger <u>veksten</u> i kapitalintensiteten

Så lenge kapitalintensiteten vokser, vil BNP per arbeider vokse

Veksten i kapitalintensiteten avhenger <u>størrelsen på faktiske og</u> <u>nødvendige investeringer</u> per innbygger

Hva bestemmer <u>nivået</u> på BNP per arbeider **i langsiktig likevekt (steady state)**?

Så lenge kapitalintensiteten vokser, vil BNP per arbeider vokse

$$g_{y} = \alpha \cdot g_{k}$$

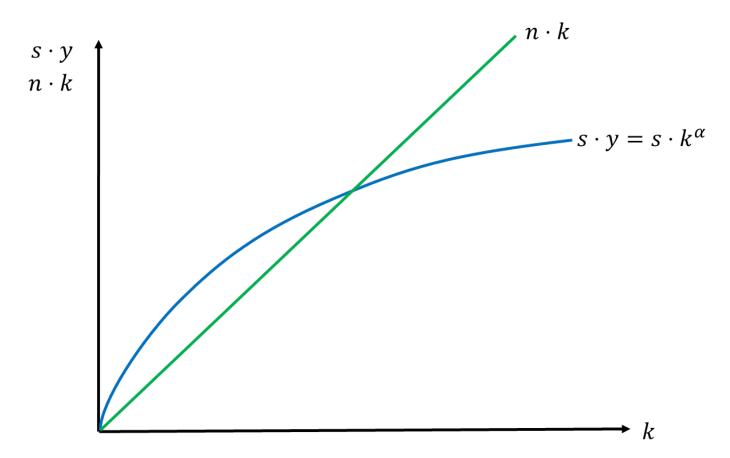
Hva bestemmer <u>nivået</u> på BNP per arbeider i langsiktig likevekt (steady state)?

Kan vi identifisere en situasjon der økonomien er i langsiktig likevekt, eller vokser BNP per innbygger til evig tid?

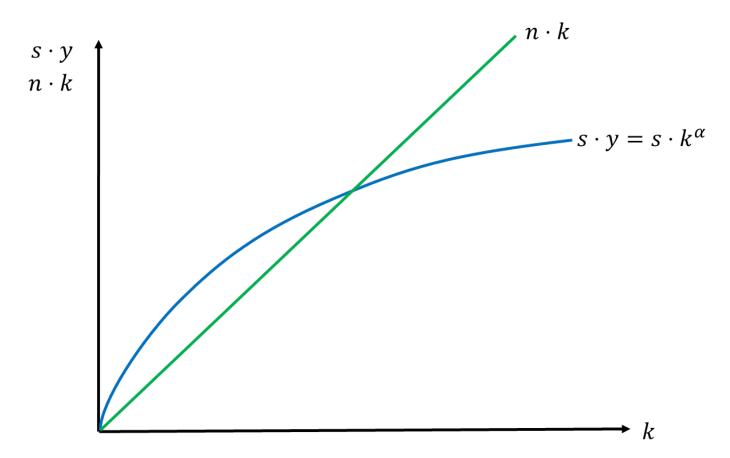
$$\frac{\partial k(t)}{\partial t} = s \cdot y(t) - n \cdot k(t)$$

Hva bestemmer <u>nivået</u> på BNP per arbeider i langsiktig likevekt (steady state)?

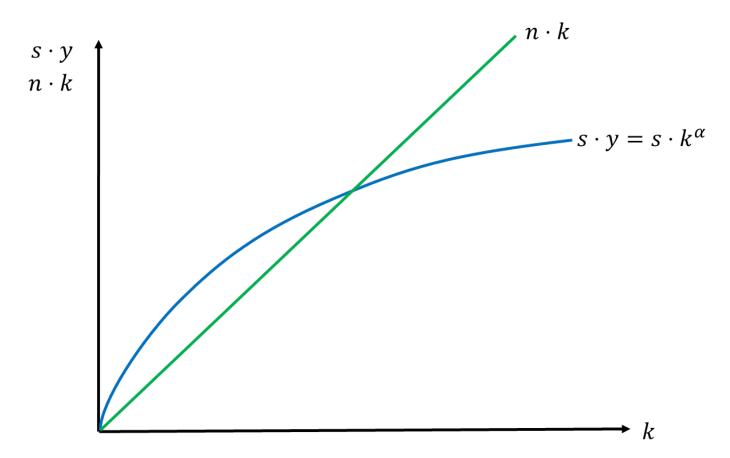
Hva bestemmer <u>nivået</u> på BNP per arbeider i langsiktig likevekt (steady state)?

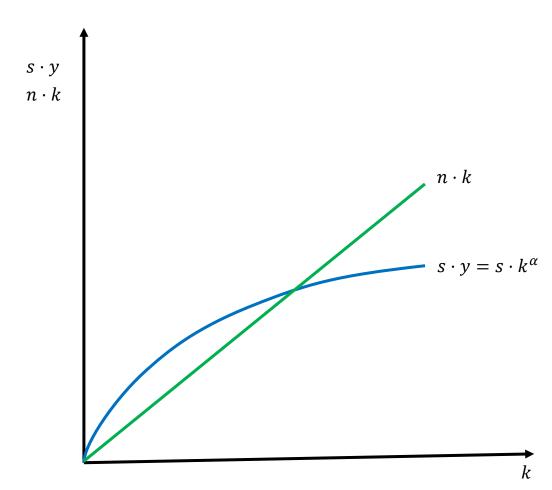
Hva bestemmer <u>nivået</u> på BNP per arbeider i langsiktig likevekt (steady state)?

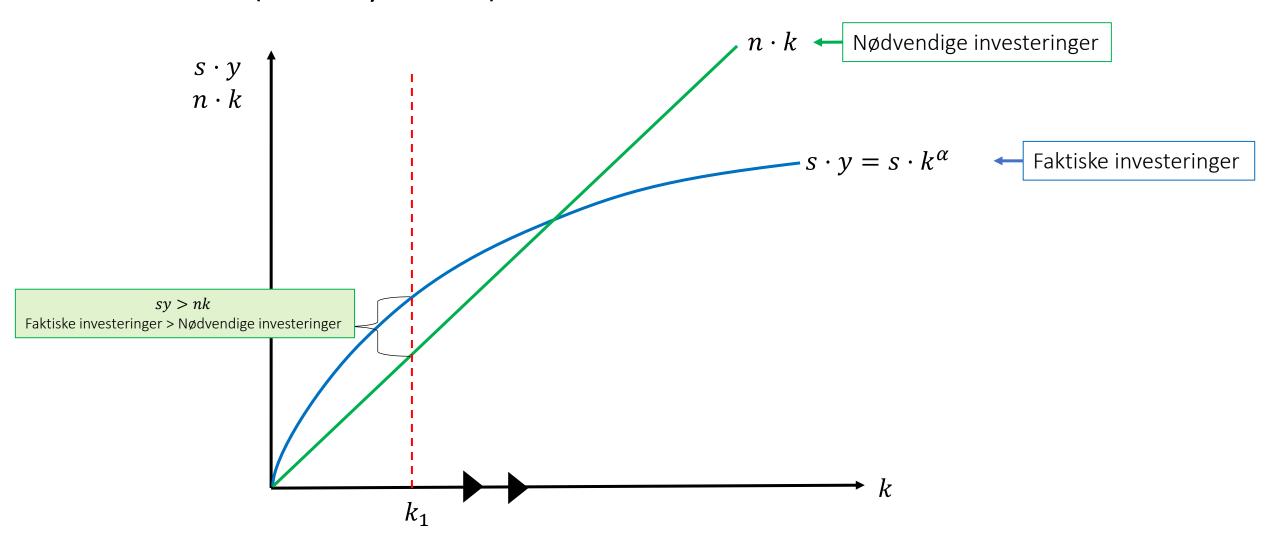

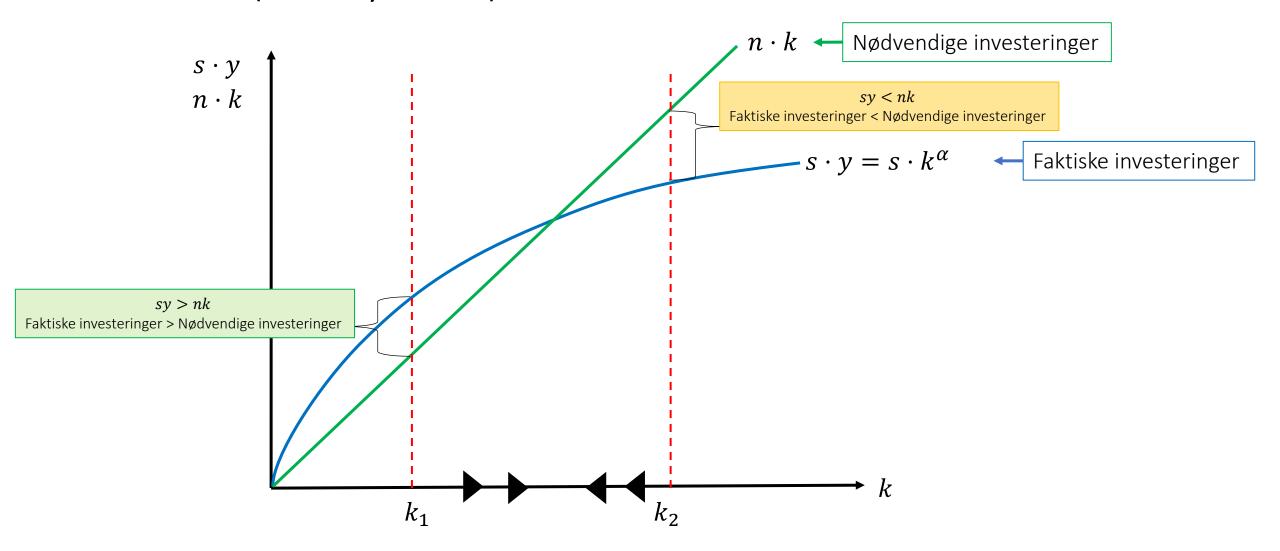
Hva bestemmer <u>nivået</u> på BNP per arbeider i langsiktig likevekt (steady state)?

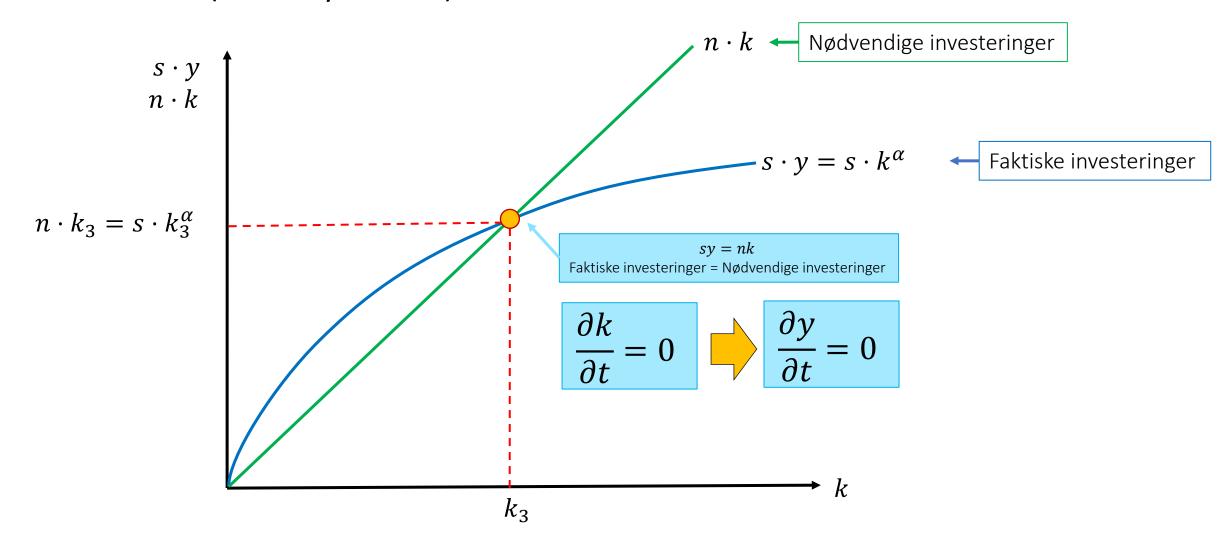

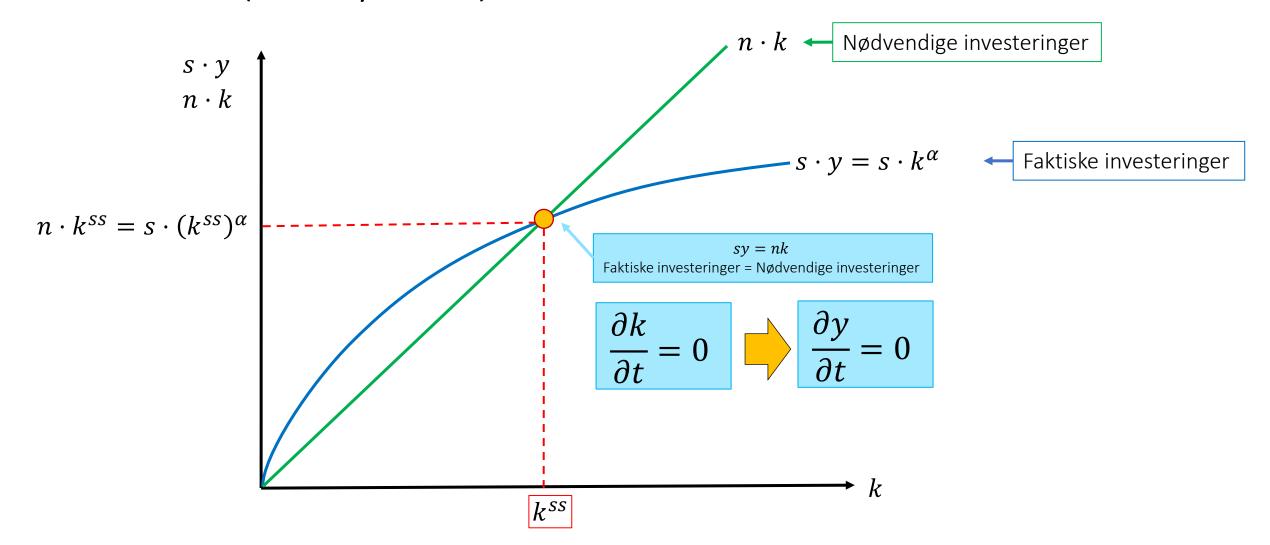
Hva bestemmer <u>nivået</u> på BNP per arbeider i langsiktig likevekt (steady state)?

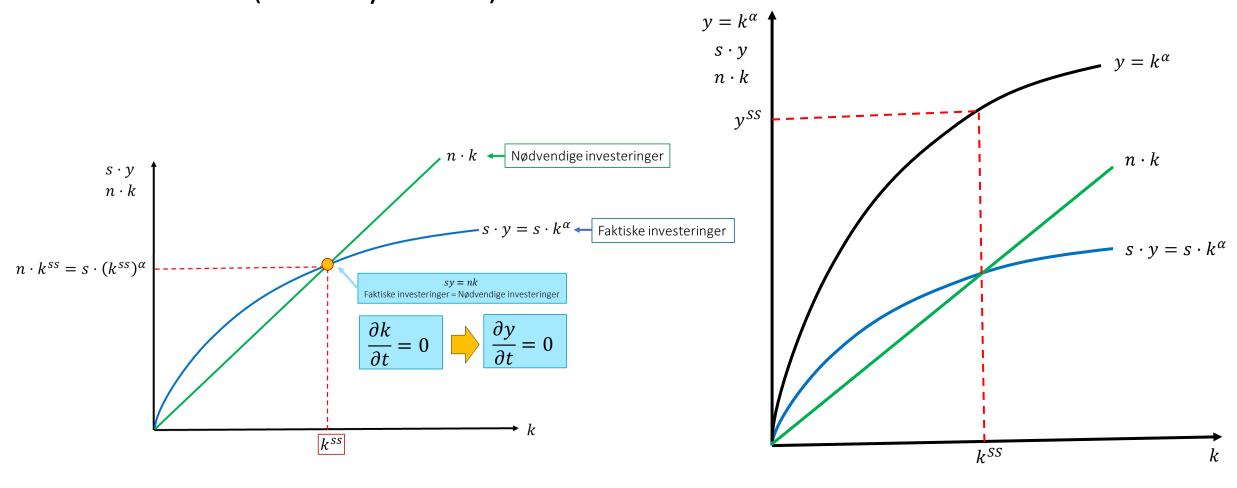

Hva bestemmer <u>nivået</u> på BNP per arbeider i langsiktig likevekt (steady state)?

Matematisk utledning av produksjon per arbeider i langsiktig likevekt (y^{ss}):

Hva bestemmer <u>nivået</u> på BNP per arbeider i langsiktig likevekt (steady state)?

Matematisk utledning av produksjon per arbeider i langsiktig likevekt (y^{ss}):

Hva bestemmer <u>nivået</u> på BNP per arbeider i langsiktig likevekt (steady state)?

Matematisk utledning av produksjon per arbeider i langsiktig likevekt (y^{ss}):

Hva bestemmer <u>nivået</u> på BNP per arbeider i langsiktig likevekt (steady state)?

(start til) matematisk utledning av produksjon per arbeider i langsiktig likevekt (y^{ss}):

$$y(t) = k(t)^{\alpha}$$

$$\frac{\partial k(t)}{\partial t} = s \cdot y(t) - n \cdot k(t)$$

Dersom faktiske investeringer er **større** enn nødvendige, vil kapitalintensiteten øke → produksjonen øker

Dersom faktiske investeringer er **mindre** enn nødvendige, vil kapitalintensiteten minke \rightarrow produksjonen minker

Vilkår for likevekt (steady state):

$$\frac{\partial k(t)}{\partial t} = 0$$

I steady state vil de faktiske investeringene være lik de nødvendige investeringene:

$$s \cdot (k^{SS})^{\alpha} = n \cdot k^{SS}$$

Seminar 1

- OECD skriver årlige rapporter om den økonomiske situasjonen i verden. Én av de indikatorer som rapportene tar opp er investeringsraten (spareraten) i enkelte land.
- a) Bruk grafisk analyse for å analysere hvordan en økt investeringsrate (sparerate) påvirker produksjon per arbeid i et land på midlertidig og lang sikt (steady state).
- b) Bruk matematisk analyse til å analysere effekten av en økt sparerate i steady state.
- c) Hvilke konklusjoner kan vi trekke fra analysen i forhold til hvorfor noen land er fattig og andre er rik?
 - Bruk grunnmodellen til Solow og gå ut ifra at økonomien er i likevekt før spareraten endres.
 - Gå ut ifra at total produksjon kan beskrives av:

$$Y(t) = K(t)^{\alpha} \cdot L(t)^{1-\alpha}, \qquad 0 < \alpha < 1$$

• Gå ut fra at utviklingen i kapitalstokken kan beskrives av:

$$\frac{\partial K(t)}{\partial t} = s \cdot Y(t), \qquad 0 < s < 0$$